

Ανάσταση και αιώνια ζωή είναι ο ίδιος ο Χριστός! (Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1pUGlqf>]

Η καινούργια εντολή του Χριστού δεν είναι απλώς εντολή για αγάπη με την γενικότερη έννοιά της. Άλλωστε αυτή είναι έμφυτη ως «σπερματικός λόγος» μέσα στον άνθρωπο και όλοι λίγο-πολύ αγαπούν τους συνανθρώπους τους. Το καινούργιο εδώ βρίσκεται στο «καθώς ηγάπησα υμάς». «Ει αγαπάτε τους αγαπώντας υμάς, ποία υμίν χάρις εστί; Και γαρ οι αμαρτωλοί τους αγαπώντας αυτούς αγαπώσι»[4]. Ο Χριστός θυσιάστηκε για τους άλλους. Και το «καθώς ηγάπησα υμάς» σημαίνει να θυσιάζεται ο πιστός για τους άλλους. Η αγάπη που αγκαλιάζει και τους εχθρούς είναι αδιανόητη και ουτοπική χωρίς την ανάσταση. Και η ανάσταση είναι ο θρίαμβος της αγάπης.

Γίνεται λοιπόν φανερό ότι η ανάσταση και η αγάπη, τα βασικά αυτά θεμέλια της

δογματικής και της ηθικής διδασκαλίας του Χριστιανισμού αντίστοιχα, δεν αποτελούν θεωρητικές ή ιδεολογικές διατυπώσεις, αλλά εμπειρικές αλήθειες, που έζησε η αποστολική κοινότητα και παρέδωσε στην Εκκλησία με ιστορική εγγύηση την αδιάκοπη αποστολική διαδοχή. Οι χριστιανικές αλήθειες δεν υπαγορεύονται από τον ουρανό, αλλά φανερώνονται εμπειρικά μέσα στην ιστορία με την ενεργό παρουσία του Λόγου του Θεού και την συνεργασία των ανθρώπων. Αυτό σημαίνει ότι και οικειώσή τους από τους ανθρώπους μέσα στην ροή της ιστορίας δεν πρέπει να έχει θεωρητικό ή ιδεολογικό αλλά βιωματικό και εμπειρικό χαρακτήρα.

Στον συχνότατα επαναλαμβανόμενο κατά την αναστάσιμη περίοδο της Εκκλησίας ύμνο, «Χριστός ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας και τοις εν τοις μνήμασι ζωήν χαρισάμενος», περιέχεται μιά βασική αλήθεια, που έχει ιδιαίτερη σπουδαιότητα. Ο ύμνος δεν λέει «Χριστός ανέστη εκ νεκρών τον θάνατον πατήσας και τοις εν τοις μνήμασι ζωήν χαρισάμενος», αλλά «θανάτω θάνατον πατήσας». Ο Χριστός δεν νίκησε τον θάνατο με την θεϊκή παντοδυναμία του ή με κάποια θαυματουργική ενέργειά του, αλλά με τον θάνατο που υπέμεινε από αγάπη προς τον άνθρωπο. Ο δίκαιος θάνατος του ανθρώπου αφανίστηκε με τον άδικο θάνατο του Θεανθρώπου.

Στην αρχή της Αναφοράς της θείας Λειτουργίας του Ιερού Χρυσοστόμου λέγεται για τον Χριστό: «Ὅς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρῶσας...».

Ποιά είναι αυτή η «υπέρ ημών οικονομία» που πραγματοποίησε ο Χριστός στον κόσμο; Είναι ασφαλώς η τέλεια υπακοή στο θέλημα του Θεού Πατέρα, που έφτασε ως το πάθος και τον σταυρικό θάνατο, για να ολοκληρωθεί με την ανάσταση. Αυτό που έκανε και εξακολουθεί να κάνει ο άνθρωπος, η παρακοή δηλαδή του θελήματος του Θεού, η οποία έχει ως συνέπεια την δίκαιη υποταγή του στον νόμο του θανάτου, το επανόρθωσε ο Χριστός με την τέλεια υπακοή και τον άδικο θάνατό Του.

Η ανάσταση του Χριστού δεν έχει καμία σημασία στην ζωή του Χριστού, που ως Θεός είναι αθάνατος. Έχει όμως κεφαλαιώδη σπουδαιότητα για τον άνθρωπο. Ο, τι έκανε και ο, τι έπαθε ο Χριστός το έκανε και το έπαθε για τον άνθρωπο, εκπληρώνοντας την «υπέρ ημών οικονομίαν» και υποδεικνύοντας συγχρόνως τον δρόμο που οφείλει να βαδίσει ο άνθρωπος. Ο Θεός δεν ενανθρώπησε και θυσιάστηκε για τον άνθρωπο, προκειμένου να παραμείνει αυτός ήσυχος και να δεχθεί παθητικά την σωτηρία, αλλά για να ακολουθήσει και αυτός την ίδια πορεία μιμούμενος το παράδειγμα και τηρώντας τις εντολές του.

Ο Χριστός ανακεφαλαιώνει στο Πρόσωπό του ολόκληρη την ανθρωπότητα· «παγγενή τον Αδάμ». Και το ανακαινιστικό έργο του, που πραγματοποιήθηκε για ολόκληρη την ανθρωπότητα, ανακαινίζει κάθε άνθρωπο που το πιστεύει και φροντίζει να το οικειοποιηθεί. Είναι χαρακτηριστικό ότι στις παραδοσιακές εικόνες της Αναστάσεως, όπως και της Σταυρώσεως, δεν αναγράφεται «Η Ανάσταση του Χριστού» η «Η Σταύρωση του Χριστού», παρά μόνο «Η Ανάσταση» η «Η Σταύρωση», γιατί αυτές δεν έγιναν για τον Χριστό αλλά για τον άνθρωπο.

Η ανάσταση και η είσοδος στην αιώνια ζωή δεν είναι αφηρημένες έννοιες η θεωρητικά δόγματα, αλλά καταστάσεις, οι οποίες φανερώθηκαν μέσα στον κόσμο με την έλευση του Χριστού και βιώνονται εμπειρικά από κάθε άνθρωπο που πιστεύει πραγματικά στον Χριστό και ζει μετέχοντας στα μυστήρια της Εκκλησίας. Ανάσταση και αιώνια ζωή είναι σε τελική ανάλυση ο ίδιος ο Χριστός[5]. Αυτός προσλαμβάνει στο σώμα Του κάθε άνθρωπο ως ιδιαίτερο και ανεπανάληπτο πρόσωπο. Αυτός είναι ο «πρωτότοκος των νεκρών» και η «χώρα των ζώντων». Και ως κοινωνός του «πρωτοτόκου των νεκρών» και ως πολίτης της «χώρας των ζώντων» μπορεί να υπόσχεται στους απερχόμενους συνανθρώπους του «αιωνία μνήμη».

Με την αγάπη προγεύεται ο άνθρωπος εμπειρικά την ανάσταση. Ο Απόστολος και Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος γράφει: «Ημείς οίδαμεν ότι μεταβεβήκαμεν εκ του θανάτου εις την ζωήν, ότι αγαπώμεν τους αδελφούς»[6]. Η βίωση της αγάπης διανοίγει στον άνθρωπο νέους ορίζοντες που εκτείνονται πέρα από την αισθητή αμεσότητα. Διανοίγει ορίζοντες υπαρκτικής γνώσεως και πραγματικής

ελευθερίας. Οι πραγματικοί Χριστιανοί δεν πιστεύουν, αλλά γνωρίζουν (οίδαμεν) ότι πέρασαν από τον θάνατο στην ζωή. Ταυτόχρονα το πέρασμα αυτό απαλλάσσει από τον φόβο του θανάτου και προσφέρει απεριόριστη ελευθερία. Όπως εύστοχα σημειώθηκε, εκεί, όπου δεν υπάρχει ελευθερία και αγάπη, όλα χάνουν το νόημά τους[7]. Η πραγματικότερη γνώση γίνεται μεθεκτή με την αγάπη. Αγάπη είναι η αυτοπροσφορά του ανθρώπου στους άλλους και η συμπερίληψη των άλλων στον εαυτό του. Με αυτήν αποδεσμεύεται ο άνθρωπος από τον εγωκεντρισμό του και ανακαλύπτει τον αληθινό εαυτό του στα πρόσωπα των άλλων. Σε τελική ανάλυση αγάπη είναι η «συγχώρηση» όλων μέσα στο σώμα του Χριστού.

[Συνεχίζεται]

[4]. Λουκ. 6,32.

[5]. Βλ. Ιω. 11,25.

[6]. Α' Ιω. 3,14.

[7]. Βλ. Αρχιμ. Σωφρονίου (Σαχάρωφ), *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς έστι, Έσσεξ Αγγλία* ⁵ 2010, σ. 158.